

**QORTI CIVILI
PRIM'AWLA
ONOR IMHALLEF ANNA FELICE**

Illum 24 ta' Gunju, 2020

Rikors Guramentat Nru: 844/2017 AF

Marine Fuels and Supplies Limited (C-75501)

Triva Shipping Company Limited (C-39275)

u

**Marcus Tonna f'ismu proprju u ghan-nom in
rappresentanza ta' Marine Bunkers Malta Limited
(C-81073)**

vs

Direttur Generali (Dwana)

u

I-Kummissarju tat-Taxxi

Il-Qorti:

Rat ir-rikors ġuramentat tal-atturi Marine Fuels and Supplies Limited, Triva Shipping Company Limited u Marcus Tonna f'ismu proprju u ghan-nom in rappresentanza ta' Marine Bunkers Malta Limited, li permezz tiegħu wara li ġie premiss illi:

Il-kumpannija rikorrenti Marine Fuels and Supplies Limited hija s-sid tal-bastiment MBM Xlokk b'numru tar-registrazzjoni 16852 u dan kif jirrizulta mic-certifikat ta' registrazzjoni, kopja ta' liema jinsab hawn anness immarkat Dokument A.

Il-bastiment in kwistjoni jinsab sorgut mal-moll hekk imsejha tat-tinda tal-patata, il-Marsa b'260,546 litru duty free marine gasoil liema fuel huwa proprjetà tal-kumpanija rikorrenti Triva Shipping Company Limited.

Fis-27 ta' Gunju 2017 ufficjali tad-Dwana sabu lil terza persuna, Marco Mallia, allegatament ihott fuel min fuq l-imsemmi bastiment ghal fuq bowser b'numru BBI 171. Dan Marco Mallia stqarr li ma kienx qiegħed ihott fuel izda kien sempliciment qiegħed jagħmel xogħolijiet biex jikkalibra l-meter tal-bowser li kien ser jibda jintuza fil-garr tal-fuel. Jirrizulta inoltre li meta l-ufficjali tad-Dwana ittestjaw il-kwantitajiet li f'dak il-mument kienu gewwa l-bowser u fuq il-vapur sabu li dawn il-kwantitajiet kienu qablu perfettament ma dak li kellu jkun hemm fuq il-bastiment. Din l-operazzjoni saret ad insaputa tas-sidien tal-bastiment u dan kif ser jigi ppruvat tul is-smigh tal-kawza.

Minkejja dan permezz tan-Nota ta' Qbid numru 168/2017 mahruga konta l-kumpannija rikorrenti Marine Bunkers Malta Limited (kopja ta' liema hi hawn anness mmarkata dokument 'B') l-intimat għadda għall-qbid tal-imsemmija bastiment u tad-duty free marine gasoil li kellha abbord.

Il-bastiment MBM Xlokk jintuza skond il-ligi għall-garr ta' fuels awtorizzati u l-fuel abbord huwa mizmum legalment bl-awtorizzazzjonijiet kollha mehtiega.

L-esponenti jissottometti li l-bastiment Xlokk u l-merkanzija abbord, fi kwalunkwe kaz, ma setghux jinqabdu bil-procedura li qeghda tigi kkontestata bil-prezenti kawza.

L-esponenti jissottomettu li din in-nota ta' qbid inharget mill-intimat illegalment, b'mod arbitrarju u minghajr gustifikazzjoni u li ghaldaqstant mhux gustifikat li l-oggetti in kwistjoni jibqghu maqbuda.

L-esponenti kienu aggravati bil-hrug tas-*seizure note* imsemmija u ghaddew ghalhekk biex jitolbu ir-rilaxx tal-oggetti maqbuda permezz ta' talba bil-miktub skond il-ligi. Jinghad ghall-kompletezza li din it-talba saret permezz ta' ittra ufficjali u anke b'ittra bonarja (Dokument C) li kienu gew notifikati lil rapprezentanti tal-kumissarju intimat.

Minkejja dan l-intimat baqa' inadempjenti u ghalhekk kellha ssir din il-kawza.

Ghandu jinghad ukoll li l-intimati wara li effettivament taw ordni sabiex il-bastiment ma jitmissux damu aktar minn hamsin gurnata biex johorgu *seizure note* u ghalhekk zammew l-oggetti in kwistjoni maqbuda illegalment.

Id-detenzjoni tal-bastiment u tal-fuels abbord kemm qabel kif ukoll wara l-hrug tas-*seizure note* ikkawza u qieghed ikompli jikkawza danni ngenti lill-esponenti konsistenti fi spejjez mehtiega ghall-konservazzjoni tal-oggetti kif ukoll f'telf ta' qligh u l-esponenti jew min minnhom jirriservaw minn issa kull azzjoni lilhom spettanti skond il-ligi ghad-danni jew ghal kull kumpens mod iehor.

Intalbet din il-Qorti sabiex:

1. Tiddikjara u tiddeciedi li n-nota ta' qbid numru 168/2017 inharget illegalment, b'mod arbitrarju u/jew minghajr gustifikazzjoni u li ghaldaqstant mhux gustifikat li tibqa' fis-sehh u konsegwentement tordna r-revoka tan-nota ta' qbid imsemmija.

2. Tordna lill-intimat jirrilaxxa l-oggetti msemmija fl-istess mandat ta' qbid fi zmien qasir u perentorju li jigi stabbilit minn din l-Onorabbli Qorti.

Bl-ispejjez kontra l-intimat senjatament, izda mhux biss, ghad-danni kollha li r-rikorrenti sofrew u ghad jistghu isofru kagun l-agir illegali tal-intimat, u dana salv kull provvediment iehor xieraq u opportun.

Rat id-dokumenti annessi.

Rat ir-risposta ġuramentata tad-Direttur Generali (Dwana) u tal-Kummissarju tat-Taxxi, li permezz tagħha eċċepew illi:

In linea preliminari, l-esponenti jirrilevaw li l-Kummissarju tat-Taxxi mhux il-legittimu kontraddittur ai termini tal-Artikolu 181B tal-Kap. 12.

Subordinatament u minghajr pregudizzju ghas-suespost, l-allegazzjonijiet u l-pretensjonijiet kif dedotti fir-Rikors Promotur huma infondati fil-fatt u fid-dritt ghar-ragunijiet segwenti.

Il-fatti tal-kaz fil-qosor huma s-segwenti:

- (i) Fis-27 ta' Gunju 2017, l-ufficcjali tad-Dwana fi hdan is-Sezzjoni tal-Infurzar ghamlu spezzjoni fiz-zona maghrufa bhala New Port fil-Marsa fejn irrizulta li kien qed jinhatt ammont sostanzjali ta' marine gasoil sdazjat minn fuq il-fuel barge MBM Xlokk illegalment ghal fuq l-art ghal go bowser bin-numru ta' registrazzjoni BBI 171.
- (ii) Mill-investigazzjonijiet relattivi irrizulta li l-istess gasoil li nstab fl-imsemmi fuel barge kien qed jinhatt bi ksur tal-provvedimenti tal-Kap. 382.
- (iii) Peress li sar caqliq klandestin ta' gasoil li hu prodott soggett ghad-dazju tas-SISA, liema caqliq sar bi ksur tal-provvedimenti doganali ai termini tal-Artikoli 68(1), u 69(1)(2) tal-Kap. 37 (l-Ordinanza tad-Dwana) u tal-Artikolu 17(2) tal-Kap. 382 (Att dwar id-

Dazju tas-SISA), l-esponent qabad il-fuel barge MBM Xlokk kif ukoll il-marine gasoil ta' go fiha li kien jammonta ghal (260,546) mitejn u sittin elf, hames mija, sitta u erbghin litru marine gasoil sdazjat, peress li l-fuel barge in kwistjoni intuzat bhala l-mezz tal-garr sabiex sar trasferiment mhux awtorizzat ta' marine gasoil lejn l-art; liema raguni del resto hija specificata fin-Nota ta' Qbid li ggib in-numru ta' referenza 168/2017.

- (iv) Ir-rikorrenti intavolaw l-azzjoni odjerna sabiex jikkontestaw il-qbid tal-fuel barge MBM Xlokk u l-marine gasoil sdazjat li kien go fiha wara li attività suspettuzza kienet osservata mill-ufficcjali tad-Dwana fiz-zona maghrufa bhala *Newport* fil-Marsa. Ghalhekk, in segwitu tal-verifiki li saru dak in-nhar fis-27 ta' Gunju 2017, gew mizmumin l-imsemmija fuel barge u l-gasoil sdazjat in kwistjoni ghal iktar investigazzjonijiet u sussegwentement inqabdu permezz tan-Nota ta' Qbid bin-numru ta' referenza 168/2017 datata 17 ta' Awwissu 2017.
- (v) Il-lanjanzi tar-rikorrenti huma insostenibbli ukoll, peress li dawn il-proceduri huma unikament konsegwenza ta' agir illegali li, li kieku ma giex skopert mill-ufficcjali tad-Dwana, kien jirrizulta f'telf ta' erarju pubbliku bi pregudizzju ghal negozjanti onesti f'dan in-negozju u nuqqas ta' kontroll ta' kif u fejn kien se jintuza dan il-gasoil marittimu, b'danni ecologici li jirrizultaw mill-uzuz illegali tieghu fuq l-art. Ghalhekk, l-argumenti tar-rikorrenti fis-sens li n-Nota ta' Qbid relattiva ghall-istess gasoil inharget b'mod abbuziv u minghajr gustifikazzjoni legali ma jregux.
- (vi) Ghar-ragunijiet fuq esposti ghandu jirrizulta li l-esponent Direttur Generali (Dwana) ottempera ruhu mal-ligi u ghalhekk l-allegazzjonijiet u l-pretensjonijiet kollha tar-rikorrenti li l-imsemmija fuel barge u l-gasoil sdazjat ta' go fiha ma kellhomx jigu maqbudin permezz tan-Nota ta' Qbid li qed tigi kontestata pemezz tal-azzjoni odjerna ma jregux. Inoltre, l-

esponenti jirribattu li ma jistghux jigu mizmumin responsabbli ghal xi danni kif jipprovdi fl-Artikolu 17(4) tal-Kap. 382 ladarba agixxew b'mod car entro l-parametri tal-ligi.

Salv eccezzjonijiet ulterjuri, jekk ikun il-kaz.

Ghaldaqstant, l-esponenti jitolbu bir-rispett lil din l-Onorabbli Qorti joghgobha tichad it-talbiet kollha tar-rikorrenti kif dedotti fir-Rikors Promotur bhala infondati fil-fatt u fid-dritt; bl-ispejjez.

Semgħet ix-xhieda prodotti.

Semgħet it-trattazzjoni finali tal-partijiet.

Rat li l-kawża tħalliet għas-sentenza.

Rat l-atti kollha tal-kawża.

Ikkunsidrat illi din hija kawża a tenur tal-artikoli 72 u 73 tal-Ordinanza tad-Dwana, Kapitolu 37 tal-Liġijiet ta' Malta, sabiex jigu rilaxxati oġġetti maqbuda permezz tal-istess Ordinanza. L-atturi qegħdin jattakkaw in-nota ta' qbid bin-numru 168/2017, tas-17 ta' Awwissu 2017, maħruġa mill-intimat fuq il-bastiment MBM Xlokk.

Mill-provi prodotti jirriżulta li s-soċjetà attriċi Marine Fuels and Supplies Limited hija sid il-bastiment ossia *fuel barge* MBM Xlokk, b'numru ta' registrazzjoni 16852. Dan il-bastiment huwa s-soġġett tan-nota ta' qbid bin-numru 168/2017 maħruġa mid-Direttur Ġenerali intimat fis-17 ta' Awwissu 2017 wara li fis-27 ta' Ġunju 2017, għall-ħabta tat-8:00 ta' fil-għaxija, uffiċjali tad-Dwana sabu lil ċertu Marco Mallia jiżbarka karburant, ossia *gasoil*, sdazjat minn fuq il-bastiment għal fuq *road tanker*, aħjar magħruf bhala bowser, registrat f'isem l-istess Marco Mallia. L-atturi jikkontendu li Mallia kien qiegħed jagħmel din il-biċċa xogħol sabiex jivverifika li l-meter tal-imsemmi bowser, li kien ser jibda jintuża fil-ġarr tal-karburant, kien ikkalibrat. Jirriżulta li Mallia kien anke tefa' dan il-karburant sdazjat fil-*fuel tank* li jhaddem il-magna tal-bowser għaliex skont hu, it-tank kien vojjt u l-bowser ma setax iħaddmu. Peress illi l-bowser ma kellux il-

permessi neċessarji sabiex jintuża bħala maġżen tat-taxxa, u allura ma seta' jinżamm l-ebda karburant sdazjat fih, kif ukoll għaliex ma kienux infurmati l-uffiċjali tad-Dwana li ser jiġi żbarkat il-karburant, kemm il-karburant u kif ukoll il-bastiment in kwistjoni ġew konfiskati skont il-provvedimenti tal-Ordinanza tad-Dwana.

Meta l-uffiċjali tad-Dwana għamlu l-verifiki tagħhom, sabu li l-kwantità ta' karburant fit-tankijiet tal-bowser u dak li kien għadu miżmum fuq il-bastiment flimkien kienu jikkorrispondu ma kemm suppost kien hemm karburant sdazjat fuq il-bastiment biss.

Fin-nota ta' qbid mertu tal-kawża hemm miktub illi r-raġuni wara l-konfiska hija li:

"Il-bastiment intuża bħala mezz ta' ġarr tal-fuel, flimkien ma' fuel hawn fuq imsemmija, huma soġġett għall-konfiska taħt l-Ordinanza tad-Dwana u l-Att Dwar Dazju tas-Sisa, li nstabu ġewwa New Port Area, fis-27 ta' Ġunju 2017.

Bi ksur tal-Artikli 68(1); 69(1)(2); tal-Ordinanza tad-Dwana, Kap 37 u kif ukoll tal-Artiklu 17(2) tal-Att Dwar Dazju tas-Sisa, Kap 382, tal-Liġijiet ta' Malta."

In linea preliminari, l-intimati jeċċepixxu li l-intimat Kummissarju tat-Taxxi mhuwiex il-leġittimu kontraddittur għat-talbiet attriċi. L-ewwel sub inċiż tal-artikolu 181B tal-Kap. 12 huwa ċar, *'Il-Gvern għandu jkun rappreżentat fl-atti u fl-azzjonijiet ġudizzjarji mill-kap tad-dipartiment tal-gvern li jkun inkarigat fil-materja in kwistjoni.'* Fil-każ tal-lum dan huwa d-Direttur Ġenerali (Dwana). Il-Kummissarju tat-Taxxi ma kellu x'jaqsam xejn mal-konfiska mertu tal-kawża. Din l-eċċezzjoni sejra għalhekk tintlaqa' u l-intimat Kummissarju tat-Taxxi għandu jiġi liberat mill-osservanza tal-ġudizzju.

Il-Qorti sejra issa tgħaddi sabiex teżamina d-disposizzjonijiet tal-liġi rilevanti għal din il-vertanza. L-artikolu 60(1)(a), (c) u (k) tal-Kap. 37 jaqra hekk:

"Bla ħsara ta' dak li jingħad espressament f'ligijiet oħra-

(a) Jekk oġġetti suġġetti għal ħlas ta' dazju jiġu żbarkati minn bastiment f'Malta, mingħajr ma jkun ġie qabel imħallas jew ikkawtelat id-dazju; jew

(c) Jekk oġġetti jiġu meħuda minn fuq bastiment, moll, bankina jew lok ieħor f'Malta qabel ma jiġu eżaminati mill-uffiċjal inkarigat tad-dwana jew, jekk oġġetti iddikjarati sabiex jiġu mdaħħla fid-depożt, jingarru għad-depożt mhux taħt is-sorveljanza jew bl-awtorizzazzjoni ta' dan l-uffiċjal u mhux b'dak il-mod, u minn dawk it-triqat jew naħiet, u f'dak iż-żmien li huwa jordna; jew

(k) Jekk oġġetti jkunu mportati minn xi persuna li tkun xjentement imdaħħla f'xi evażjoni jew tentattiv ta' evażjoni frawdolenti ta' xi dazji tad-dwana, jew tal-ligijiet u restrizzjonijiet ta' dwana, dwar l-importazzjoni, ħatt, trasbord, żbark u kunsinna ta' oġġetti jew b'kull mod ieħor li jmur kontra din l-Ordinanza,

f'kull każ bħal dan, l-oġġetti hawn fuq imsemmija għandhom jiġu kkonfiskati, flimkien ma':

(i) l-oġġetti l-oħra kollha li jkunu jiffurmaw magħhom oġġett sħiħ, anke jekk b' xi mod ikunu separabbli jew jistgħu jinqalgħu jew jinfirdu; u

(ii) l-oġġetti l-oħra kollha li jkunu jinsabu ppakkjati magħhom; u

(iii) l-oġġetti l-oħra kollha li jkunu ġew użati biex jaħbuhom."

L-artikolu 68(1) tal-Kap. 37 jaqra hekk:

"Il-bastimenti, il-vetturi jew mezzi oħra ta' ġarr, flimkien maż-żwiemel jew annimali u ħwejjeg oħra li jkun sar xjentement użu minnhom fl-importazzjoni, fl-iżbark, fit-twarrib, fit-tiżmim, fil-ħabi, jew fil-ġarr ta' oġġetti li d-dazju tagħhom ma jkunx imħallas jew li jkunu, taħt din l-

Ordinanza, suġġetti għal konfiska għandhom jiġu kkonfiskati:

Iżda, ebda bastiment ma jkun suġġett għal konfiska taħt id-disposizzjonijiet ta' dan l-artikolu, jekk ma jkunx ta' purtata anqas minn mitejn u ħamsin tunnellata."

Dwar il-piż tal-prova f'kawża ta' din ix-xorta, skont l-artikolu 77 tal-Kap. 37:

"Jekk meta jiġu mitluba lura oġġetti, maqbuda minħabba nuqqas ta' ħlas ta' dazju, jew għal raġuni oħra li ġġib magħha l-konfiska, inkella fi proċedimenti għall-ġbir ta' xi piena ta' flus jew xort'oħra skont din l-Ordinanza tinqala' kwistjoni dwar jekk id-dazju li jmiss fuq dawk l-oġġetti kienx ġie mħallas, jew jekk dawk l-oġġetti kienux ġew importati jew trasburdati jew żbarkati skont il-liġi, jew dwar il-lok minn fejn kienu ġew dawk l-oġġetti, f'kull wieħed minn dawn il-każijiet il-prova tiegħu tmiss lill-persuna li tagħmel dik it-talba jew lill-imputat li kontra tiegħu jsir dak il-proċediment, skont il-każ."

Rilevanti wkoll huwa l-artikolu 17(1)(a), (b) u (d) tal-Att dwar id-Dazju tas-Sisa (Kap. 382):

"Jekk oġġetti dazjabbli –

(a) Jiġu depożitati jew jinħbew f'xi post bil-għan li ssir frodi kontra l-Gvern għar-rigward tad-dazju tas-sisa li għandu jingabar bis-saħħa ta' dan l-Att; jew

(b) tneħħew b'mod klandestin jew mhux legittimu minn jew 'il barra minn xi mażen tas-sisa jew xi post fiż-żgur li fihom dawk l-oġġetti dazjabbli jkunu ġew debitament depożitati; jew

(d) ddaħħlu Malta u ssir evażjoni mill-ħlas tad-dazju tas-sisa, jew isir attentat biex issir dik l-evażjoni

F'kull każ b'hal dan, dawk l-oġġetti dazjabbli jiġu konfiskati, flimkien mal-oġġetti l-oħra kollha li jkunu jinsabu ppakjati

magħhom, jew li jkunu ġew użati biex jaħbuhom, u min jagħmel ir-reat jeħel iktar minn hekk il-pieni stabbiliti fl-artikolu 16."

It-tieni sub inċiż, imbagħad, jaqra hekk:

"B'żjieda ma' dan, il-vetturi, il-bastimenti jew mezzi oħra ta' ġarr, użati jew li ser ikunu użati għal importazzjoni, fl-iżbark, fit-twarrib, fiż-żamma, fil-ħabi, jew fil-ġarr ta' oġġetti li d-dazju tagħhom ma jkunx imħallas jew li jkunu, taħt dan l-Att, soġġetti għal konfiska flimkien mal-proprjetà, mobbli jew immobbli, illi fiha jinstabu l-oġġetti li d-dazju tagħhom ma jkunx imħallas jew li jkun soġġett għal konfiska, għandhom jiġu konfiskati:

Iżda ebda bastiment ma jkun soġġett għal konfiska taħt id-dispożizzjonijiet ta' dan l-artikolu jekk ma jkunx ta' portata anqas minn mitejn u ħamsin tunnellaġġ nett ta' registru."

Finalment, il-Qorti tagħmel riferenza għall-artikolu 3 tar-Regolamenti dwar l-Awtorizzazzjoni ta' Bunkering (Legislazzjoni Sussidjarja 545.25) fejn hemm stipulat (Regolament 3) li t-tagħbija, ħatt u trasferiment ta' karburanti bejn tanker fit-triq u bastiment li jkun jirċievi l-karburanti jeħtieġu l-awtorizzazzjoni tar-Regolatur għas-Servizzi tal-Energija u l-Ilma. Din l-awtorizzazzjoni l-atturi ma kellhomx dakinhar tal-incident.

Kif qalet il-Qorti tal-Appell fil-każ fl-ismijiet Priscilla Cassar et vs Il-Kontrollur tad-Dwana et, tad-29 ta' Jannar 2010, id-dmir tal-Qorti f'dawn iċ-ċirkostanzi mhuwiex li tiddikjara valida jew nulla n-nota ta' qbid in kwistjoni, *'iżda li teżamina u tiddetermina jekk effettivament kienx hemm il-ksur allegat tad-dispożizzjonijiet invokati mill-intimat biex jiġġustifika l-qbid u għalhekk jekk il-qbid tal-oġġetti relattivi kienx legalment ġustifikat.'*

In linea ta' principju ġenerali, kif ġie ritenut mill-Qorti tal-Appell fil-każ ta' Ahmed Ibrahim Hassan Ahmed Arafa vs Kontrollur tad-Dwana, tal-10 ta' Novembru 2015:

"Jigi osservat mill-ewwel li dan l-artikolu ma jipprovdix biss għal-konfiska f'kaz ta' zbark jew importazzjoni iżda

sahansitra ghat-twarrib, zamma, habi jew semplici garr ta' hwejjeg li huma suggetti ghall-konfiska. Darba li fuq il-vapur kien hemm oggetti "suggetti ghall-konfiska" (ara wkoll l-Artikolu 6(5) tal-imsemmija Ordinanza), il-konfiska tal-bastiment hija wahda mandatarja."

Il-Qorti kompliet hekk:

"Fil-fatt fil-gurisprudenza taghna gie kostantament ritenut illi:

"Ghal fini tal-Artikolu 68 dak li jitqies l-aktar centrali hu l-fatt li l-vettura ntuzat biex jigi mwettaq reat kontra l-ordinanza Doganali u li, in kwantu tali, kien assoggetta l-istess vettura ghal konfiska. Anke jekk il-fatti huma diversi, l-osservazzjoni in calce tas-sentenza tal-Qorti tal-Appell tas-27 ta' Frar 2003 in re: "Cara Ltd -vs- Kontrollur tad-Dwana" tibqa' wahda valevoli. A propozitu jinghad fiha illi "l-proceduri ta' konfiska huma proceduri in rem. Gjaladarba l-merkanzija dahlet Malta kontra l-Ordinanza tad-Dwana l-intimat kellu s-setgha li jikkonfiskaha" – ara Francis Xuereb pro et noe. v Kontrollur tad-Dwana - deciza mill-Qorti tal-Appell, Sede Inferjuri, fl-10 t'Ottubru 2005.

Jigi osservat ukoll illi x-xjenza o meno ta' sid il-bastiment jew sid il-vettura, skont il-kaz, ma ticcentrax fil-materja. Kif ritenut minn din il-Qorti fis-sentenza taghha tad-29 t'Ottubru, 2010, fl-ismijiet Helen Samantha Brett v. Kontrollur tad-Dwana:

'Illi minn qari ta' Artikolu 68 (1) tal-Kap 37 jirrizulta bla ebda dubju illi x-xjenza li qieghed jitkellem fuqha l-legislatur hija ta' dak li jkun qieghed juza l-bastiment. Imkien il-ligi ma taghmel distinzjoni bejn is-sid u l-utent tal-istess bastiment. Ghalhekk fejn il-ligi ma tiddistingwix lanqas m'ghandhom jiddistingwu dawn il-Qrati. Il-Qorti taghmel referenza wkoll ghas-sentenza "Francis Xuereb pro et noe. vs Kontrollur tad-Dwana" deciza mill-Qorti tal-Appell (Sede Inferjuri) fl-10 ta' Ottubru 2005, kif ikkwotata b'approvazzjoni mill-ewwel Qorti, liema kawza kienet tixbah hafna lill-kawza odjerna. F'dik is-sentenza l-Qorti spjegat b'mod car hafna l-kuncett

tax-xjenza f'Artikolu 68 tal-Kap 37. Din il-Qorti ma thossx li hemm ragunijiet validi ghalix ghandha tiddipartixxi mill-hsibijiet enuncjati fis-sentenza kwotata. Din il-Qorti taghmel referenza wkoll ghas-sentenza Guido Vella vs Kontrollur tad-Dwana deciza mill-Prim'Awla tal-Qorti Civili fit-31 ta' Ottubru 2008 fejn f'cirkostanzi simili il-Qorti, segwiet l-istess hsibijiet u qalet:

"Il-Qorti wara li ezaminat il-provi fid-dettal, thoss li huwa probabbli li l-attur ma kienx jaf x'inhu ghaddej u li l-operazzjoni li fiha kienet ser tinkiser il-ligi kienet saret minnies ohrajn. Madankollu kif sewwa eccepixxa l-intimat, din il-procedura tal-konfiska hija wahda in rem u l-buonafede u innocenza tal-proprjetarju tal-oggett konfiskat ma jaffetwawx il-validita' tal-konfiska jekk l-oggetti konfiskati jkunu il-corpus delicti fis-sens li jkunu ddahhlu kontra l-Ordinanza tad-Dwana jew sar attentat biex dan isir – ara s-sentenza tal-Qorti tal-Appell fl-ismijiet Cara Limited vs Kontrollur tad-Dwana deciza fis-27 ta' Frar, 2003."

F'sentenza ohra recenti tat-13 ta' Novembru 2015, moghtija mill-Prim'Awla tal-Qorti Civili fil-kawza fl-ismijiet Joseph Farrugia v. Kontrollur tad-Dwana, l-Qorti filwaqt li ghaddiet ir-rassenja ta' gurisprudenza hawn fuq imsemmija, ziedet: "L-artikolu 68 tal-Kap. 39 ma jaghmilx distinzjoni jekk sid il-mezz tal-garr ikunx jaf jew le bl-attivita' kriminali...l-Artikolu 68 tal-Kap.37 ma jatix diskrezzjoni lill-Qorti, gialadarba ma jaghmilx distinzjoni bejn min iwettaq l-att u s-sid tal-oggett li jinqabad mill-intimat. Hu minnu li l-ligi fl-Artikolu 73 tikkontempla procedura specjali sabiex persuna tipproponi kawza biex l-oggetti maqbuda jinhelsu, madankollu meta kaz jigi quddiem il-Qorti trid tapplika l-ligi sostantiva. Il-fatt li persuna tista' tikkontesta nota ta' qbid, il-Qorti xorta jkollha tapplika l-ligi sostantiva ghal fatti tal-kaz li jkollha quddiemha. Jekk mill-provi jirrizulta li l-mezz tal-garr intuza xjentement fil-garr ta' oggetti li d-dazju taghhom ma thallasx, il-konfiska hi ex lege. L-artikolu 68 ma jipprovdix ghal eccezzjoni fil-kaz li sid ma kellux x'jaqsam f'reat". Din il-Qorti taqbel pjenament ma' dak espost mill-Prim'Awla f'din is-sentenza.

...

Hawnhekk terga ssir referenza ghas-sentenza gia` kwotata fl-ismijiet Francis Xuereb pro et noe. v. Kontrollur tad-Dwana fejn fir-rigward jinghad ukoll: "L-azzjoni esperita mir-rikorrenti hi tendenti ghar-ri-akkwist u rivendikazzjoni tal-proprjeta` tal-vettura. In tema ghall-Artikolu 68 jinkombi fuqu li jgib prova li l-utent tal-vettura ma agixxiex "xjentement". Skont principji tradizzjonali, fil-kamp civili, l-onus probandi jagrava dejjem fuq l-attur jew f'dan il-kaz, ir-rikorrenti, ghaliex l-affermazzjoni qed jaghmelha hu, u l-intimat ma ghandux ghalfejn jaghmel il-prova negattiva. L-intimat jibqa' assistit mir-regola procedurali sancita fl-Artikolu 562, Kapitolu 12 li tistabilixxi illi "l-obbligu tal-prova ta' fatt imiss dejjem lil min jallegah". Dan ifisser illi huwa r-rikorrenti li jibqa' mgħobbi li joffri prova adegwata u allura c-certezza tal-fatt allegat. Xejn allura ma jiswa r-riljiev sottomess mill-appellanti tal-falliment tal-provi dedotti mill-intimat in dimostrazzjoni tal-infondatezza tal-pretensjoni tieghu. Dan anke ghaliex huwa konformi ghall-principju regolanti l-piz tal-prova, u allura wkoll tal-esigenza logika, illi l-addossar ta' dan l-istess piz jaqa' fuq min jallega fatt favorevoli ghalih. Jaggrava ghalhekk bi dmir fuqu li jaghti prova tal-ezistenza ta' dak il-fatt. Fil-kaz in ezami r-rikorrenti ma rnexxielux jiddemuestra, ghas-sostenn tat-talba tieghu ta' rivendika, illi min ghamel uzu bil-vettura tieghu ghat-trasport ta' oggetti sdazjali ma kellux tabilhaqq dik ix-xjenza li jsemmi l-Artikolu 68, u li jista' jitqies bhala sostratt baziku taghha. "Xjenza" din li, inversament, fil-proceduri kriminali kontra l-utent tal-vettura, jispetta lil prosekuzzjoni li tipproma u ssostni. Dan ghaliex, kif saput, id-dixxiplina tal-piz tal-prova hi regolata differentement fil-kamp penali. Il-mankanza tar-rikorrenti li jgib 'il quddiem u jsostni l-fatt principali allegat igib, b'konsegwenza, illi lanqas ma jinsab sostenut illi l-intimat agixxa abuzivament jew mhux konformement mad-dettam u l-ispirtu tal-ligi fl-Ordinanza citata (Kapitolu 37)."

L-atturi jinsistu li n-nota ta' qbid mahruġa mill-intimat hija illegali, arbitrarja u ma kienitx ġustifikata. Madanakollu, il-Qorti, wara fliet bir-reqqa l-provi kollha prodotti kif ukoll il-liġijiet

doganali u ġurisprudenza applikabbli, qiegħda tasal għall-konklużjoni li l-intimat aġixxa skont il-liġi meta ordna l-konfiska tal-bastiment mertu tal-kawża.

Il-liġi hija ċara u ma tħallix lok għall-interpretazzjoni. Fuq ammissjoni ta' Marco Mallia stess, jirriżulta li dakinhar tal-incident kien qiegħed jiżbarka karburant sdazjat minn fuq il-bastiment għat-tank tal-bowser meta dan tal-aħħar m'għandux permess ta' mażen tat-taxxa. Dan ma setax jagħmlu mingħajr awtorizzazzjoni tal-uffiċjali tad-Dwana, anke jekk dak li kien qiegħed jagħmel kien biss biex jivverifika jekk il-meter hux ikkalibrat. Mhux hekk biss, iżda bi ksur lampanti tal-liġi, huwa tefa' ammont sostanzjali ta' karburant fit-tank li jhaddem il-magna tal-bowser, meta kien jaf illi dan il-karburant ma setax jintuża biex iħaddem magna ta' vettura li ser tinstaq fit-triq.

Fil-fatt, Carmel Attard, Kap Spettur fit-Taqsima tal-Infurzar fid-Dipartiment tad-Dwana spjega li sabiex jinħatt *gasoil* sdazjat minn fuq mezz ta' ġarr għal fuq ieħor, irid jingħata avviż lil *Fuel Section* tad-Dwana sabiex dan il-proċess isir taħt is-superviżżjoni tagħhom. Ix-xhud jispjega wkoll li l-*gasoil* sdazjat mertu tal-każ huwa intenzjonat sabiex jiġi maħruq minn inġenji ta' bastimenti, għaliex huwa għall-użu marittimu biss, peress li għandu livelli għola ta' kubrit minn dak li jinbiegħ bid-dazju imħallas għal-vetturi fit-triq. Ikompli billi jgħid li meta *gasoil* marittimu jinħaraq fit-triq, dan ikun qed isir b'dannu għas-saħħa pubblika u ambjentali.

Is-soċjetà attriċi Triva Shipping, li hija sid il-karburant sdazjat li ġie żbarkat dakinhar, għandha awtorizzazzjoni mingħand ir-Regolatur għas-Servizzi tal-Energija u l-Ilma għat-tagħbija, ħatt u trasferiment ta' karburanti bejn tanker fit-triq u bastiment li jkun jirċievi l-karburanti. Il-perjoda ta' validita ta' din il-liċenzja huwa mit-12 ta' Lulju 2017 sal 11 ta' Lulju 2027. Dan ifisser li meta seħħ l-incident mertu tal-kawża, ħadd mill-atturi ma kellu l-awtorizzazzjoni meħtieġa biex iħott il-karburant minn fuq il-bastiment għall-bowser. B'żieda ma dan kollu, fost il-kundizzjonijiet tal-liċenzja wieħed isib stipulat ċar u tond illi d-detentur huwa dejjem obligat jimxi mal-liġijiet u/jew regolamenti kollha fis-seħħ u allura xorta waħda kien meħtieġ illi jiġu avzati l-uffiċjali tad-Dwana sabiex jissorveljaw l-

operazzjoni, naturalment bl-għan li jipproteġu l-erarju pubbliku. Mhux kontestat illi l-uffiċjali tad-Dwana ma ġewx notifikati dwar x'kien ser isir.

F'dawn iċ-ċirkostanzi, il-konfiska tal-oġġetti għalkemm drastika fic-ċirkostanzi hija mandatorja u l-intimat m'għandux diskrezzjoni jikkonfiskax jew le l-oġġetti in kwistjoni fejn iseħħ ksur tal-liġi doganali.

Għandu jingħad ukoll li ladarba l-konfiska hija proċedura *in rem*, il-fatt jekk is-sid kienx jaf jew le ma jaffettwax l-istess konfiska. Izda f'kull każ, il-Qorti hija tal-fehma li l-verżjoni attriċi la hija verosimili u lanqas kredibbli. Li kieku Marco Mallia ma kellux x'jaħbi, l-operazzjoni tal-hatt ma kienx jagħmilha filgħaxija u lanqas ma kien se jitfa mitt litru karburant fit-tank tal-magna tal-bowser, ladarba jammetti li kien jaf li dan il-karburant ma jistax jintuża fuq l-art.

Lanqas ma hija kredibbli l-asserzjoni tal-attur Marcus Tonna li huwa ma kienx jaf li Marco Mallia, li kien għadu ma giex impjegat mal-kumpanniji attriċi, kien sejjer dakinhar stess jiżbarka l-karburant minn fuq il-bastiment. L-argument li xi impjegat mar-Regolatur għas-Servizzi tal-Energija u l-Ilma kien qallu li l-liċenzja għat-tagħbija, ħatt u trasferiment ta' karburanti bejn tanker fit-triq u bastiment li jkun jirċievi l-karburanti kienet ġiet approvata dakinhar xejn ma jiswa. L-ewwel u qabel kolloxx, prova ta' din il-komunikazzjoni huwa ma ressaqx, u d-dokumenti fl-atti juru li din il-liċenzja fil-fatt ħarġet ġimgħatejn wara l-incident mertu tal-kawża. Fil-fehma tal-Qorti, dawn iż-żewġ argumenti huma wkoll kontradittorji għaliex jew ma kienx jaf li Mallia sejjer jiżbarka l-karburant dakinhar, jew, skont hu, setgħet issir il-biċċa xogħol għax qalulu li l-liċenzja kienet approvata. Izda mhux hekk biss, imma kif rajna, din il-liċenzja ma kienitx biżżejjed għax ma ġewx infurmati l-uffiċjali tad-Dwana li kien ser jiġi żbarkat il-karburant sdazjat. Evidentament, l-attur, li l-operazzjonijiet kummerċjali tiegħu jikkonsistu prinċipalment f'operazzjonijiet ta' *bunkering*, kien jaf illi ma setax jiżbarka l-karburant mingħajr ma jagħti avviż lill-uffiċjali tad-Dwana u mhuwiex verosimili li ma tax struzzjonijiet ċari lil Marco Mallia dwar x' għandu u m'għandux jagħmel bil-karburant sdazjat.

Għalhekk u għal dawn ir-ragunijiet, din il-Qorti qiegħda taqta' u tiddeċiedi l-kawża billi filwaqt illi tillibera lill-Kummissarju tat-Taxxi mill-osservanza tal-ġudizzju, tiċhad it-talbiet attriċi bl-ispejjeż kontra tagħhom.

IMHALLEF

DEP/REG